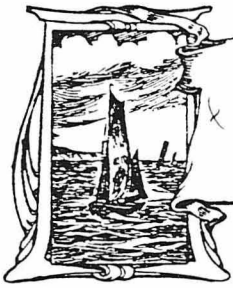

ΠΑΛΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο ΙΑΤΡΟΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΤΑΓΙΑΠΙΕΡΑΣ

Ο γιατρός του Άλη Πασσα. Φίλος επιστήθιος του Κυβερνήτου και του Βηλαρά. Τα δραματικά γεγονότα της Σακύνθου στα 1821 και η φυλάκιση του Ταγιαπιέρα. Οι Άγγλοι κερμεύν και ο κερκυρας γκρεμίζει. Η φιλανθρωπία του ιατροφιλοσόφου. Η τηγανίτες του Ταγιαπιέρα. Ο θάνατός του και τ' ανέκδοτα έργα του. κ.λ.π. κ.λ.π.

Στη σειρά των Έλλήνων ιατροφιλοσόφων, ο Ζακωνθός Διονύσιος Ταγιαπιέρας έπληξε με έντελώς ιδιόρρυθμο και ξεχωριστή φρονηματία της εποχής του.

Από πατέρα Έλληνοβενετομάγο και μητέρα Μεσολλυγίτισσα, ο Διονύσιος Ταγιαπιέρας γεννήθηκε στη Ζάκυνθο, στα 1777. Την πρώτη μόρφωσή και τις πρώτες αράξεις φιλοπατρίας τις έδιδάχθη στα σχολεία του νησιού. Μετά την κατάργησή της Ένετοκρατίας και την άφιξη των Γάλλων στη Ζάκυνθο, στα 1797, ο Ταγιαπιέρας, μαζί με πολλούς άλλους, ακολουθούσε τις δημοκρατικές αράξεις και έγινε « α ρ ο μ α ν ο λ ο γ ο ς »—όνομασία που έδιναν τότε στους θαυρούς των αρχών της Γαλλικής Έπαναστάσεως. Ανάγκη να σημειωθεί μάλιστα ότι η Ζακωνθός διατελούσε από την έξοσσία της Ένετίας 314 χρόνια. Ο λαός, που είχε έπιστη σκεπώς πολλά βασίαια, έπαρηγόρισε μ' ένδοξοσισμό την απειλευθέρωσή του.

Άλλα στα 1798 ήρθαν οι Ρωσοβούρνοι στη Ζάκυνθο και τότε άλλαξε πάλη η κατάσταση. Οι φιλελευθέροι, οι Έβραίοι και από πάντων η γυναίκες που δεν άνθραν σε εύγενείς οικογένειες υπέφεραν πολλούς εξεστειλισμούς. Ο Ταγιαπιέρας λοιπόν, ως δημοκρατικός, άναρχάστρην να φέρη. Έπήγε στο Παρίσι, όπου έσουδάσε επί δύο-δενκα χρόνια την Ιατρική, αλλά και τ... λογογραφεί.

Στα 1814 ο Ταγιαπιέρας έξαναγόρισε στη Ζάκυνθο καλλιτέχνης και επιστήμιον, αλλά έξαοσούσε μόνον το ιατρικό έπάγγελμα. Εξοργάρισε άπώως για διασκέδαση. Επειδή όμως είδε ότι στο νησί έβασίλευε ο φρόνος, έπήγε στα Γιάννενα, όπου ο Άλη Πασσαός και ο γυιός του Βελής τον έβαναν νεγάλης περιποιησής και τον έκαθάστραν μακριά τους. Στα φεσθά έζείνα χρόνια ο Ταγιαπιέρας έφωσε πολλούς κερτυαίνους από την κερτυαία. Άλλά, με τον καιρό, η θρησுவία του Άλη του έγινε άνωποση, και στα 1820 ο Ταγιαπιέρας έγύρισε στη Ζάκυνθο.

Μετά ένα γούνο ζέσασσε η Έλληνική Έπαναστάσις.

Στις 28 Σεπτεμβρίου 1821 μάλιστα συνέθη το άκόλοθο τραγικό γεγονός: Ένα Τουρκικό πλοίο, καταδιωκόμενο από τους έπαναστάτες Σαχίνη και Ραφαήλ, μωσακωμένο από τις κανονίες που του έριχναν, κατέφερε στη Ζάκυνθο και ο ποιταρχός του, για να το σώση, τώ έφριξε έξο, στη νοτία παραλία της Ζακωνθου, στο Γυφούλιθο.

Οι Άγγλοι, που κατείχαν τη Ζάκυνθο, θέλοντες να τήησουν την ουδέτερότητα, κατέβησαν στην παραλία να προστατεύσουν τους Τουρκούς ναυτικούς από τους χωρικούς του Γυφούλιθου, οι οποίοι έφραζαν έννοιλοι να οσώσουν τους κερτυοσσοσασμένους Όθωμανούς. Έπί κερφαλής των χωρικών ήταν ένας λαπίς, ο οποίος, κερτυόντας το σταυρό στο χέρι, έφώναζε :

—Θάνατος στους άπιστους!

Οι χωρικοί έπετέθησαν δύο φορές έναντίον των Άγγλων. Στην πρώτη σμυλοκή έπληρώθη ένας άξιοσ-στικός και δύο στρατιώτες, και ένας στρατιώτης οσώτώθηκε. Τα μεσάνυχτα οι χωρικοί έβαναν δεύτερη έπίθεσι έναντίον των Άγγλων, που έπροσώτασαν τον Ταύκου, και τότε έσοσώθηκαν πολλοί. Από τους Ζακωνθούς δεν έσοτώθη κανείς, γιατί στην πρώτη σμυλοκή οι Άγγλοι έπροσώλησαν στον άέρα, και στη δεύτερη η σφαιρίσι των ήτων άδύνατον να πέσουν τους Ζακωνθούς, γιατί ήταν καλά ταμωποσούμενοι στους βόχους της παραλίας.

Την άλλη μέρα, ο Διοκλής της νήσου έζήριξε το στρατιωτικό νόμο και ένήγησε σπύλλητες. Σχεδόν όλα οι κάτοικοι του Γυφούλιθου άδεργώθησαν στην πόλη της Ζακωνθου και έφιλαντισώθησαν. Τέσσερις από τους χωρικούς, —μεισθό των όποιων και ο παπάς—θεσσηθέντες άρχηγοί της στάσεως, έδιδάσθησαν και καταδικώσθησαν εις τον θά άγχονος θάνατον. Άμεσως οι Άγγλοι έστρσαν μίαν άγχονη, σε σχήμα Π και τους έκρέμασαν στη σφαιρί. Αυτό έγινε το πρωί, στην πλατεία του Μόλου, την κατόν άνομασώθησαν Πλατεία Γεσθίου.

Τα πτώματα τ' άφησαν να κερτυνται εκεί, αλλά τη νύχτα ο ούρανός έσπυγγέσασσε, θέλλει όμορμητή ζέσασσε, κι ένα άστροπέλα έπεσε άκαθώς άπάνω στην άγχονη και την έκρυσωσε. Τα πτώματα έπεσαν κάτω. Οι Ζακωνθοί το έθεσθησαν αυτό ως γαμερό σημείο θείας όργης έναντίον των Άγγλων. Άλλά οι Άγγλοι, για περισσότερο πασαδειγμασικό, έπλησαν τα τέσσερα πτώματα, τα εκατρώσαν, τα έβηλαν σε μεγάλα σιδερένια κλωβιά και τα έκρέμασαν, τα τρία στο λόφο του Περσφήτη Έλλια, το τέταρτο δέ, το του άρχηγοί της στάσεως Κλωσθιανού, το μετέφρασαν στο χωριό του και το εκρέμασαν άπέναντι του σπιτιού του, να το βλέψη η γυναίκα του, τα παιδιά του και όλοι οι χωρικοί! Έτσι τα πτώματα έμειναν έκτεθειμένα, τρις άκόμη ήμέρες!... Έν τούττω, πολλοί από τους ένόχους κερτυώθησαν να σωθούν, κερτυόντες προς την άπέναντι Πελοπόννησο, προς τους άγωνιστούς Έλληνας.

***

Λογότερα οι Άγγλοι έφράσαν στο Φωροκό πολλούς Έλληνας, από το κόμμα των λεγομένων μεταρθεμιστών, καθώς και μέλη της Φιλικής Έταφείας.Μαζθ με τους τελευταίους αυτούς ήτον και ο Ταγιαπιέρας. Οι φυλασμένοι έστρσαν μεγάλο ένδοξοσασμό για τον Άγώνα και άνωποσούσαν να μάθουν νέα για τις μάχες που γίνονταν στο Μωρηά. Γι' αυτό, όσοι από τους φ ι λ ι κ ο υ ς δεν είχαν φυλασθεί, έμνησνεύθησαν το έξής: Κάθε φορά που μάθαναν νέα των Έλλήνων, έστρσαν φραγίτα, κερτυαία και μουσικά όργανα κοντά στο Φωροκό, έστρσαν, έβαναν και τραγουδούσαν έξιστοσούτες τραγουδιστά τα νέα! Οι φυλασμένοι

ΝΡΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ
ΑΓΡΙΕΜΜΕΝΟΣ ΒΡΑΧΟΣ

*Έκει που άγριεμένος βράχος
γίγνηε στην άκρη της θαλάσσης,
ήθηα και σάθηα μονάχος
για να σε ιδώ που θα κερτυσής.
Κι' από τα μάτια μου ένα δάκρυ
κλήπησε μόνο σιγαλό,
όταν προσπέρσασες στην άκρη
κι' έχάθης πέρα στο γιαλό.*

*Έκει στο ίδιο τ' άκρογιάλι
κάποιον κερτυών έντυχισμένο
μονάχος θέ νάρθθαι και πάλι
και θα σταθώ να σε προσμένω.
Κι' όταν σε ιδώ και σ' άντικρύσω
καθώς εκείνη τή φορά,
και τότε πάλι θα δακρύσω,
μα θα δακρύσω από χαρά.*

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ